

Godkendelse § 16a

efter husdyrbrugloven

Sanderumvej 238

5250 Odense SV

Denne godkendelse er givet til:

CVR-nr. 1484 1482
Tøjsbo Landbrug og udlejning
Skovmarken 40B
5491 Blommenslyst

Godkendelsen gives efter § 16a i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendelsen omfatter en kvægproduktion med et produktionsareal på i alt 4075 m²

Godkendelsesdato: 16. juli 2021

Indhold

Indledning	3
<i>Datablad</i>	3
<i>Ansøgningen</i>	3
Godkendelse.....	4
<i>Ikke-teknisk resumé</i>	4
<i>Afgørelse</i>	4
<i>Vilkår for godkendelsen</i>	4
<i>Andre regler</i>	7
<i>Ikrafttræden</i>	8
<i>Udnyttelsesfrist og bortfald</i>	8
<i>Retsbeskyttelse</i>	8
<i>Offentliggørelse</i>	8
<i>Klagevejledning</i>	8
Miljøvurdering	10
1. Grundforhold	10
1.1 Ansøger og ejerforhold.....	10
1.2 Godkendelsens omfang	10
2. Beliggenhed og planmæssige forhold	10
2.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	10
2.2 Varetagelse af hensynet de landskabelige interesser	12
3. Produktionsanlægget	14
3.1 Bygningsoversigt.....	14
3.2 Produktion og drift	15
3.3 Uheld og driftsforstyrrelser	17
3.4 Forurening og gener.....	17
4. Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	26
5. Offentlighed	27
6. Samlet vurdering	27
Bilag 1: Oversigt over personer, der er hørt i sagen.....	28

Indledning

Denne godkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af godkendelsen med de vilkår, Odense Kommune stiller vedrørende indretning og drift af husdyrbruget. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommen beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, der meddeles i godkendelsen.

Udgangspunktet for godkendelsen er den ansøgning om godkendelse, der er indsendt gennem Miljøstyrelsens it-ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk.

Datablad

Ansøger	Tøjsbo Landbrug og udlejning Skovmarken 40B, 5491 Blommenslyst Tlf. 40436004, E-mail: brian@toejsbo.dk
Kontaktperson	Brian Lauridsen
Husdyrbrugets adresse	Sanderumvej 238, 5250 Odense SV
Ejendomsnummer	4610340970
Matrikelnumre	29 m.fl. Sanderum By, Sanderum
Virksomhedens art	Kvægproduktion med en ammoniakemission på mere end 3500 kg NH ₃ -N
CHR-nummer	60450
CVR-nummer	1484 1482
Tilsynsmyndighed	Odense Kommune Tlf. 65512525 E-mail: miljo@odense.dk

Ansøgningen

Odense Kommune har den 21. december 2020 modtaget ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16a til udvidelse af produktionsarealet til kvæg fra 2800 m² til 4075 m² på Sanderumvej 238, 5250 Odense SV. Udvidelsen omfatter ombygning af eksisterende lade til stald med et produktionsareal på 1275 m², samt etablering af en 600 m² plansilo til opbevaring af ensilage på et eksisterende befæstet areal.

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningsskema (223290) version 2" om § 16a-godkendelse af husdyrproduktionsanlægget, samt bilag ligger til grund for godkendelsen. Ansøgningen indeholder en beskrivelse af virksomheden, samt specifikke beregninger af virksomhedens forureningsforhold.

Produktionen har ikke tidligere været omfattet af en godkendelse.

¹ Lov nr. 520 af 01/05/2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejeren af Sanderumvej 238, 5250 Odense SV, der har søgt om miljøgodkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven. Der er søgt om udvidelse af produktionsarealet til kvæg fra 2800 m² til 4075 m². Udvidelsen sker i eksisterende lade, der ombygges til stald. Der ansøges desuden om etablering af en 600 m² plansilo til opbevaring af ensilage på et eksisterende befæstet areal.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra husdyrbrugets anlæg. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø.

Det er Odense Kommunes vurdering, at det er muligt at drive husdyrbruget på stedet uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrbrugloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen². Vurderingen er foretaget under forudsætning af, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt overholdes.

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre,

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøvurderingen,
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen overholdes, samt
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Afgørelse

Odense Kommune giver hermed godkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven til husdyrbruget på matr.nr. 29 m.fl. Sanderum By, Sanderum beliggende Sanderumvej 238, Odense SV.

Odense Kommune giver godkendelsen, da kommunen på baggrund af gældende lovgivning, Miljøstyrelsens vejledninger og beregningerne i Miljøstyrelsens it-ansøgningsystem m.v. vurderer, at husdyrbruget ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gives under forudsætning af, at reglerne på området og godkendelsens vilkår overholdes. Forudsætningerne for godkendelsen er de oplysninger, der er givet i ansøgningsmaterialet, jf. ansøgning fra Miljøstyrelsens it-ansøgningsystem, www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 223290, version 2 med tilhørende bilag.

Vilkår for godkendelsen

Produktionens indretning og omfang

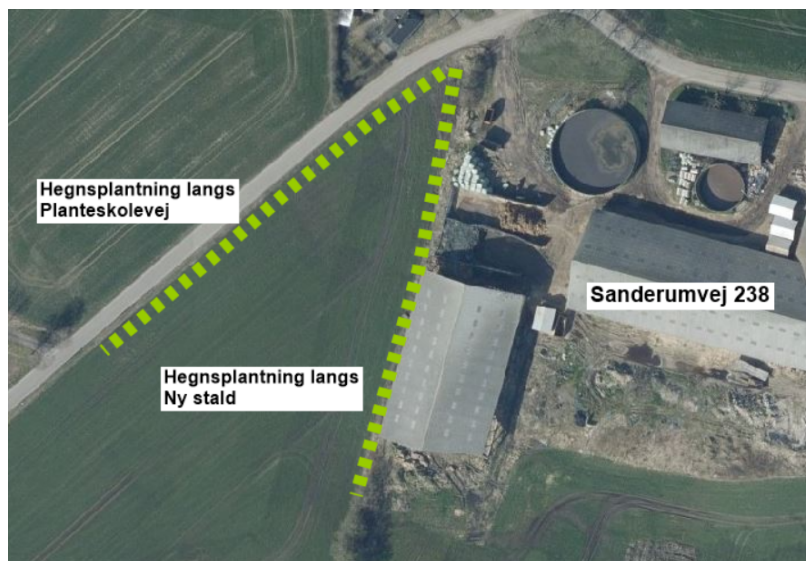
1. Produktionsarealet må samlet ikke overstige 4075 m². Husdyrproduktionens fordeling på bygninger fremgår af nedenstående situationsplan. Arealet til husdyrproduktion i de enkelte bygninger må ikke overstige den i nedenstående tabel angivne størrelse og dyrearter, dyretyper og staldsystem nævnt nedenstående tabel må ikke fraviges.

² Bekendtgørelse nr. 1451 af 21/06/2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

Bygning	Anvendelse af bygning	Produktionsareal, m ²
Stald I	Malkekøer, kvier og stude - dybstrøelse	2500
Stald II	Kalve (under 6 mdr.) - dybstrøelse	300
Ny stald	Malkekøer, kvier og stude - dybstrøelse	1275
Beholder I	Gyllebeholder 1980 – 615 m ³	-
Beholder II	Gyllebeholder 1999 – 2100 m ³	-
Plansilo	Opbevaring af ensilage – 600 m ²	-
I alt		4075

2. Der skal etableres en afskærmende beplantning i primært nord-sydgående retning fra Planteskolevej og ned langs den ansøgte Ny stald. Beplantningen kan alternativt etableres langs Planteskolevej. Beplantningen skal som minimum have en udstrækning, som vist i nedenstående figur. Hvis der plantes langs Planteskolevej, skal der etableres en særskilt jordvold med beplantning langs plansiloens vestlige side. Beplantningen skal etableres som et levende hegn/træplantning af hjemmehørende arter. Der må maksimalt indgå 10% nåletræer (skovfyr, taks og/eller ene). Beplantningen skal bestå af minimum 3 rækker planter, og være etableret senest et år efter ibrugtagning af miljøgodkendelsen. Beplantningen skal vedvarende vedligeholdes.

Transport

- Produktionsrelaterede transporter af dyr, husdyrgødning m.v. kun må ske på hverdage mellem kl. 6.00 og 18.00. I høstperioden tillades dog også transporter til og fra ejendommen uden for dette tidsrum.

Lugt

- Hvis produktionen giver anledning til lugtgener, der efter kommunens vurdering er væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget for egen regning udarbejde et projekt til etablering af lugtreducerende foranstaltninger. Projektet skal, inden det gennemføres, godkendes af kommunen.
- Med henblik på vurdering af lugtbelastningen skal husdyrbruget på kommunens forlangende og for egen regning, få foretaget en måling af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget. Kommunen kan dog maksimalt kræve måling af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget en gang pr. år. Metoden der anvendes til måling af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget, skal godkendes af kommunen inden målingen foretages. Metoden der anvendes til beregning af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget, skal godkendes af kommunen inden beregningen foretages.

Støj

- Husdyrbruget må ikke give anledning til væsentlige støjgener. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabo-beboelse må ikke overstige følgende værdier:

Område\Tidsrum	Mandag-fredag		Lørdag		Søn- og helligdage	Alle dage
	7-18 ¹⁾	18-22 ²⁾	7-14 ¹⁾	14-22 ^{1) 2)}	7-22 ^{1) 2)}	22-7 ³⁾
Enkeltholger i landzone	55	45	55	45	45	40
Byzone og områder i landzone udlagt til boligformål	45	40	45	40	40	35
Sommerhusområder og områder udlagt til rekreative formål	40	40	40	40	40	35

1) Middelværdi over 8 timer i dagtimerne

2) Middelværdi over 1 time i aftentimerne

3) Middelværdi over ½ time i natterne

- I natperioden mellem kl. 22-7 (alle dage) må der ikke forekomme spidsværdier, der overstiger grænseværdien med mere end 15 dB(A).
- Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Medmindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst

kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledning om måling af ekstern støj fra virksomheder. Hvis støjmålingen viser, at støjkraevne ikke er overholdt, skal husdyrbruget udarbejde et projekt med tidsplan for udførelse af støjdæmpende foranstaltninger.

Fluer og skadedyr

9. For at virksomheden ikke tiltrækker skadedyr, skal der stilles vilkår om, at virksomheden skal holdes fri for spild af foder og oplag af affald m.v., samt at der skal foretages den fornødne fluebekæmpelse i overensstemmelse med "Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr", Agro – institut for agroøkologi, Aarhus Universitet.
10. Opbevaring og håndtering af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieprodukter, kemikalier m.v.

11. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
12. Diesel- og fyringsolietanke skal være sikrede med værn mod påkørsel eller være placeret således, at der ikke er risiko for påkørsel.
13. Tankning af brændstof skal foregå på fast underlag uden afløb med mulighed for opsamling af spild. Tankpistolen må ikke kunne fastlåses under tankning, og der skal hele tiden være en person til stede ved tankning for at undgå overløb eller spild. Tankpistolen må ikke kunne nå ud over det faste underlag.
14. Tønder, dunke o.l. med olieprodukter, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.
15. Håndtering af gylle skal ske under opsyn og skal ske på en måde, så der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.
16. Overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, håndtering og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.

Vand- og energiforbrug

17. Alle installationer m.v. skal løbende gennemgås og vedligeholdes.
18. Husdyrbrugets forbrug af vand og energi (el, fyringsolie, diesel m.v.) skal registreres mindst én gang årligt i en logbog.

Affald

19. Kvitteringer eller fakturaer for korrekt afhændelse af erhvervsaffald, herunder også farligt affald, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Andre regler

Gældende regler i love og bekendtgørelser

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpente i forhold til denne godkendelse.

Nødvendige godkendelser eller tilladelser

Ansøger er selv ansvarlig for at indhente øvrige nødvendige godkendelser eller tilladelser, f.eks. landzone-, udlednings-, indvindings- og/eller byggetilladelse, fra kommunen.

Erhvervsaffald

Husdyrbrugets affald, herunder også farligt affald, skal sorteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Odense Kommune.

Miljøuheld

Ved akut forurening af jord, overfladevand eller grundvand skal husdyrbruget straks alarmere alarmcentralen på tlf. 112. Det gælder blandt andet ved spild af gylle, ajle, ensilagesaft, møddingsvand, olie, benzin eller kemikalier. Opdages der forurening, der ikke er opstået akut, skal kommunens miljøafdeling kontaktes telefonisk i åbningstiden (tlf. 72 53 21 40).

Opbevaring af husdyrgødning

I henhold til § 10 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel. Kommunen vil ved tilsyn kontrollere om husdyrbruget råder over den tilstrækkelige opbevaringskapacitet. Dette betyder at husdyrbruget ved tilsyn skal kunne fremlægge dokumentation for, at der er den tilstrækkelige opbevaringskapacitet til rådighed.

Ikrafttræden

Godkendelsens vilkår gælder fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er taget i brug. Med denne godkendelse reguleres husdyrbruget fremover efter den husdyrlovgivning, der trådte i kraft 1. august 2017.

Udnyttelsesfrist og bortfald

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

En godkendelse anses for udnyttet, når byggeriet er afsluttet. Hvis der ikke bygges nyt, anses en godkendelse for udnyttet når det konstateres, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Hvis godkendelsen efter at være taget i brug efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget inden for de første 8 år efter meddelelse af godkendelsen.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres på www.odense.dk/officialt den 16. juli 2021

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter afgørelsens annoncering. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal dermed have modtaget klagen senest 13. august 2021.

Indgivelse af klage

En klage over denne afgørelse skal ske til Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved brug af Klageportalen. Adgangen til Klageportalen sker via hjemmesiden for Nævnenes Hus, www.naevneneshus.dk. Vejledning om hvordan man logger på og anvender Klageportalen, findes på denne hjemmeside.

Fritagelse for brug af Klageportalen

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indkommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis der er ønske at blive fritaget for at bruge Klageportalen,

skal der indsendes en begrundet anmodning til Odense Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af klagen koster et gebyr. Størrelsen af gebyret fremgår af Klageportalen. Gebyret betales via Klageportalen. Behandlingen af klagen i nævnet vil først begynde, når nævnet har modtaget gebyret. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold.

Virkning af klage

En klage over denne miljøgodkendelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at evt. udnyttelse af godkendelsen inden Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Domstolene

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter afgørelsens annoncering.

På Odense Kommunes vegne 13. juli 2021

Venlig hilsen

Heidi Kastrup Christensen
Funktionsleder

Bo Frank Clausen
Miljøsagsbehandler

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Patriotisk Selskab, att. Kamilla From-Nielsen. Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ (kfn@patriotisk.dk).
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh. N (info@ecocouncil.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening (dnodense-sager@dn.dk)
- Friluftsrådet Fyn-Nord (fynnord@friluftsradaet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (lbt@sportsfiskerforbundet.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening (natur@dof.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Fynsafdelingen v/ Kurt Due Johansen (fjordkurt1@gmail.com)
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syd (sesyd@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Bilag 1: oversigt over personer, der er hørt i sagen.

Miljøvurdering

Miljøvurderingen danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse, "Ansøgningsskema (223290) version 2" med tilhørende bilag.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget, opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger, den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring, vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret med kursiv til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter anlæg, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af det ansøgte. Der er desuden foretaget en vurdering af, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysninger om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for, at husdyrbruget indrettes og drives i overensstemmelse med den meddelte godkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske enhed. Dette er den person eller virksomhed, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget.

Ansøgningen er indsendt af Tøjsbo Landbrug og Udlejning, Skovmarken 40B, 5491 Blommenslyst, CVR-nr. 14841482. Ifølge oplysninger er Brian Lauridsen "fuldt ansvarlig deltager".

Ejer af Sanderumvej 238 er ifølge Bygnings- og Boligregistret (BBR): Brian Lauridsen.

Odense Kommune vurderer ud fra ovenstående oplysninger, at godkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

Godkendelsen følger ejendommen ved ejerskifte.

1.2 Godkendelsens omfang

Husdyrbruget på Sanderumvej 238 er ikke tidligere miljøgodkendt. Ansøger ønsker som nævnt ovenfor godkendelse til udvidelse af produktionsarealet.

Det ansøgte produktionsareal til kvæg er 4075 m² og giver anledning til en ammoniakemission til omgivelserne på over 3500 kg NH₃-N. Det er ikke omfattet af bestemmelserne for IE-husdyrbrug.

Hvis husdyrbruget er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, skal husdyrbrugene godkendes eller tillades samlet, jf. husdyrbruglovens § 16c.

Odense Kommune vurderer, at det aktuelle husdyrbrug ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug i en sådan grad, at de skal have en samlet godkendelse. Denne godkendelse omfatter derfor kun husdyrbruget på Sanderumvej 238.

2. Beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

Jf. Odense Kommuneplan 2020-2032 ligger Sanderumvej 238 i landzonen vest for Sanderum og Dyrup. Området hvor Sanderumvej 238 ligger er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde. Inden for de særligt værdifulde landbrugsområder prioriteres en fortsat jordbrugsmæssig arealanvendelse højt. Hensynet til vandmiljøet, natur-, landskabs-, grundvands- og drikkevandsbeskyttelse med videre kan indebære ønsker eller krav om ekstensiveret drift af arealer.

Sanderumvej 238 ligger også indenfor område hvor skovrejsning er ønsket (positivområde). Skovrejsningsområderne er udpeget for dels af sikre kommunens grundvandsressourcer og dels for at sikre bynær skovrejsning. Endelig indgår udpegninger indenfor den Grøn-blå struktur og naturnetværket, med henblik på at skabe bedre spredningsmuligheder for dyre- og planteliv. I områder, som er udpeget til skovrejsning, kan der være arealer, der ikke må tilplantes efter anden lovgivning, for eksempel beskyttede naturtyper.

Nærmeste beboelsesejendom (uden landbrugspligt) til staldanlægget på Sanderumvej 238 er Sanderumvej 211. Den mindste afstand fra staldanlægget til beboelsen på Sanderumvej 211 er ca. 63 meter. Nærmeste beboelsesejendom (uden landbrugspligt) til plansiloen på Sanderumvej 238 er Planteskolevej 60. Den mindste afstand fra plansiloen til beboelsen på Planteskolevej 60 er ca. 43 meter. Afstanden til nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, er Lokalplan nr. 7-505 for Sanderum landsby er ca. 1,2 km. Nærmeste eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde er Sanderum by ca. 530 meter væk. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse, som ikke ejes af ansøger, er Ruegyden 80, der ligger ca. 865 meter fra husdyrbruget.

Som det fremgår af ovenstående, ligger det ansøgte staldanlæg mere end 50 meter fra nærmeste nabobeboelse, mere end 50 meter fra eksisterende og i kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone eller sommerhusområde, samt områder der i lokalplanen er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende og overholder dermed afstandskravene i husdyrbruglovens § 6. Da den ansøgte plansilo imidlertid ligger mindre end 50 m fra nærmeste nabobeboelse (Planteskolevej 60) er husdyrbruglovens afstandskrav om, at der skal være mindst 50 m til nabobeboelse ikke overholdt. Det er kun muligt at etablere en plansilo som ansøgt, hvis den kan etableres uden at give anledning til forøget forurening. Det er kommunens vurdering, at den væsentligste kilde til forurening fra en plansilo er støj i forbindelse med driften af den. For at plansiloen kan etableres som ansøgt er det derfor væsentligt, at der etableres foranstaltninger som minimerer risikoen for væsentlige støjgener. Ansøger har i den forbindelse fremhævet, at ind- og udkørsel til plansiloen kun sker i den ende der ligger længst væk (ca. 65 m) fra Planteskolevej 60. Af nedenstående vurdering af de landskabelige forhold fremgår, at der stilles vilkår om etablering af en afskærmende beplantning langs den nye stalds og plansilos vestlige side. Beplantningen kan alternativt etableres langs Planteskolevej. Ansøger har oplyst at han, hvis beplantningen etableres langs Planteskolevej, op ad den vestligste væg på plansiloen vil lægge en vold af jord hvorpå der vil blive etableret en beplantning. Da ind- og udkørsel i plansiloen sker længst muligt fra Planteskolevej 60 (ca. 65 m) er det kommunens vurdering at plansiloen kan etableres som ansøgt uden at give anledning til væsentligt forøgede støjgener ved omboende, herunder beboerne på Planteskolevej 60. Der skal derfor blandt andet stilles vilkår om, at der på plansilens vestlige side skal etableres en jordvold hvorpå der etableres en beplantning. Den nærmere formulering af vilkåret omkring etablering af jordvold og beplantning ved plansiloen fremgår af nedenstående side 14.

Som det fremgår af nedenstående tabel nr. 1, er husdyrbruglovens afstandskrav i § 8 ikke overholdt i forhold til offentlig vej og beboelse på samme ejendom. De bygninger hvor afstandskravet ikke er overholdt er imidlertid eksisterende lovligt opførte bygninger og da der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer af dem finder afstandskravet ikke anvendelse i forhold til disse. Afstandskravene i forhold til den ansøgte Nye stald er overholdt.

Tabel nr. 1: Afstande til områder omfattet af husdyrbruglovens § 8

	Afstand, meter	Min. Krav til afstand, meter
Nærmeste ikke almene vandforsyningsanlæg	> 25	25
Almene vandforsyningsanlæg	> 50	50
Vandløb/dræn /sø	> 15	15
Offentlig vej og privat fællesvej	< 15	15
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25	25
Beboelse på samme ejendom	< 15	15
Naboskel	> 30	30

Produktionsanlægget ligger ikke inden for kystnærhedszonen, klitfredede arealer, fortidsmindelinjen, kirkebyggelinjen, strandbeskyttelseslinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen eller skovbyggelinjen.

Det vurderes samlet, at der ikke er planlægnings- eller beliggenhedsmæssige forhold, der kan hindre gennemførelse af det aktuelle ansøgte projekt. Der vil i det følgende blive foretaget en nærmere vurdering af produktionsanlæggets landskabelige påvirkning.

2.2 Varetagelse af hensynet de landskabelige interesser

Med hensyn til landskab er der i det følgende foretaget en vurdering af, hvorvidt der er landskabelige beskyttelsesinteresser, som medfører, at der skal stilles særlige vilkår til produktionsanlæggets indpasning i landskabet. Både den nordlige og den vestlige placering af ungdyrstalden er indgået i vurderingen.

Jf. Odense Kommuneplan 2020-2032 ligger Sanderumvej 238 inden for område, der ligger på grænsen mellem områder, der karakteriseres som henholdsvis "Generelle bakkede dyrkningslandskaber" og "Generelle åbne dyrkningslandskaber". Om disse står der følgende:

De åbne dyrkningslandskaber fremstår med middelstore intensivt dyrkede marker, adskilt af jorddiger med spredte levende hegn i et fladt til jævnt bølget terræn. Spredt bevoksning i form af hegn og bevoksning omkring bebyggelse, karakteriseret af husmandssteder, gårde og nyere huse beliggende langs veje eller samlet i mindre landsbyer. Flere steder findes markante væksthusråder og områderne indeholder ligeledes tekniske anlæg.

De bakkede dyrkningslandskaber fremstår typisk med et varieret bakket terræn, med spredte vådområder og en varieret bevoksningsstruktur, hvor jorddiger, levende hegn, og skovområder afgrænser middelstore intensivt dyrkede marker. Bebyggelsen består af mindre landsbyer samt små gårde og husmandssteder, som typisk ligger placeret langs vejene. Områderne rummer gode udsigtsmuligheder og er ofte upåvirkede af tekniske anlæg.

I forhold til disse gælder følgende retningslinjer:

I de generelle åbne dyrkningslandskaber skal ændret arealanvendelse, tekniske anlæg og nyt byggeri indpasses i landskabets karakter. Landskabskarakteren udgøres af det flade terræn, de dyrkede markflader samt de mindre skove og strukturer af læhegn.

I de generelle bakkede dyrkningslandskaber skal ændret arealanvendelse, tekniske anlæg og nyt byggeri indpasses i landskabets karakter. Landskabskarakteren udgøres af det småbakkede landskab i middel skala, skove, læhegn og vekslende vådområder samt udsigter fra de højtliggende arealer.

I henhold til kommuneplanen ligger Sanderumvej 238 også inden for et område med "særlig udsigt". Indenfor de gælder følgende retningslinje:

De særlige udsigter skal bevares ved at friholde dem for arealanvendelse, tekniske anlæg eller byggeri, der vil påvirke de særlige udsigter og sammenhænge i landskabet.

Ejendommen ligger også inden for de "Bynære landskaber", hvortil der er knyttet følgende retningslinjer:

De bynære landskaber skal friholdes for byudvikling og større tekniske anlæg, så nuværende og potentielle byområder adskilles af landområder.

Områderne beholdes friluftsanvendelse, jordbrugsmæssig anvendelse og natur. Eventuelle anlæg til klimatilpasning kan indarbejdes under hensyntagen til de landskabelige forhold og rekreative og naturmæssige værdier og potentialer.

Produktionen på Sanderumvej 238 har som tidligere nævnt ikke tidligere foretaget ændringer og/eller udvidelser af husdyrproduktionen, så det blev omfattet af godkendelseskravet. Produktionsanlæggets bygningsmasse har derfor heller aldrig været omfattet af en vurdering i forhold til påvirkningen af landskabet. Da den ændring af husdyrproduktionen, der ansøges om på Sanderumvej 238 udløser krav om godkendelse og da det er første gang produktionsanlægget skal miljøgodkendes, skal kommunen foretage en vurdering af det samlede anlægs påvirkning af omgivelserne, herunder produktionsanlæggets påvirkning af det omgivende landskab.

Nedenstående fotos i fig. nr. 1 og 2 hentet fra Google Street View viser Sanderumvej 238 set fra Planteskolevej mod Sanderumvej.

Fig. nr. 1. Sanderumvej 238 set i en afstand af ca. 200 m fra Planteskolevej. Google Street View, sept. 2019.

Fig. nr. 2. Sanderumvej 238 set i en afstand af ca. 50 m fra Planteskolevej. Google Street View, sept. 2019.

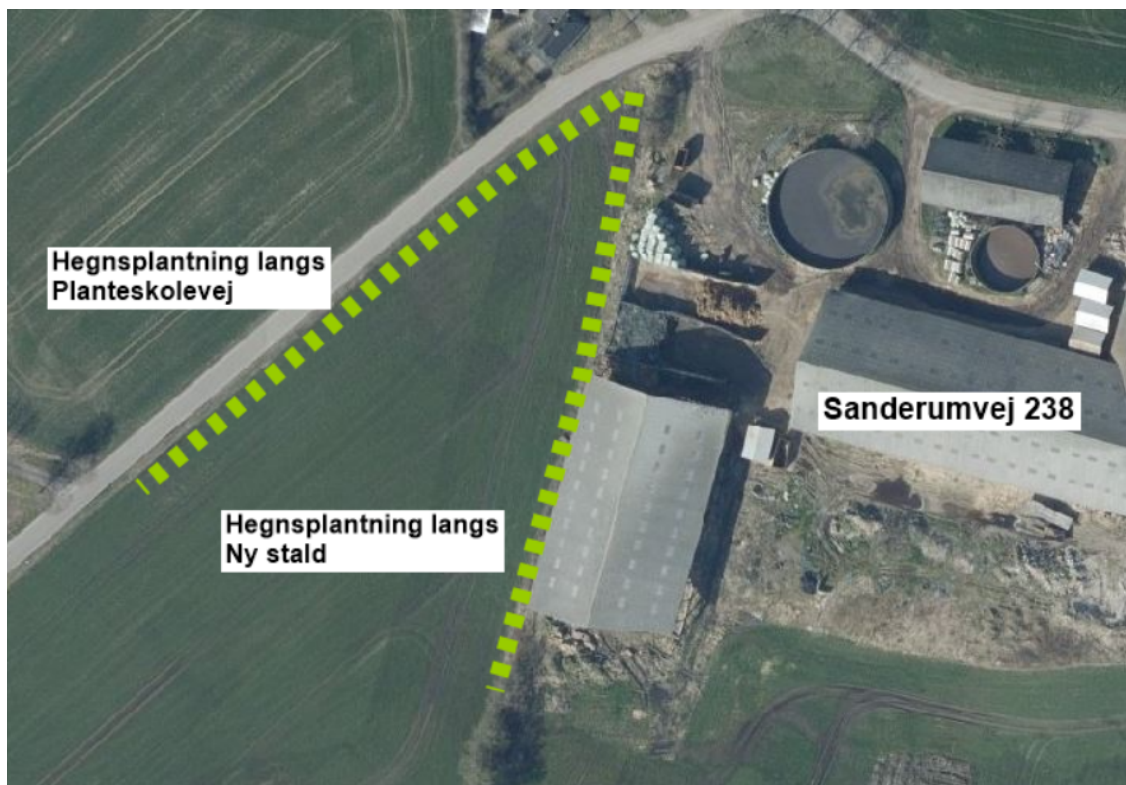
Landskabet set fra Planteskolevej mod Sanderumvej 238 er karakteristisk for det åbne dyrkningslandskab med middelstore intensivt dyrkede marker, adskilt af jorddiger med spredte levende hegn i et fladt til jævnt bølget terræn. Bebyggelsen er domineret af mindre gårde og beboelsesejendomme uden jordtilliggende omkranset af varierende bevoksninger. Sanderumvej 238 afviger dog, med sin relativt store bygningsmasse, halmoplag m.v. fra de øvrige, typisk mindre, ejendomme i området.

I et af de indkomne høringssvar peges blandt andet på, at man oplever Sanderumvej 238 som meget rodet og at man gerne ser, at der bliver sat ind overfor roderiet.

Det er kommunens vurdering, at Sanderumvej 238, særligt set fra Planteskolevej, med sine relativt store produktionsbygninger, store oplag af halm og foder og mangel på omkransende bevoksning, afviger fra de øvrige identitetsskabende landskabstræk i området. På baggrund af dette vurderes det samlet, at det

ansøgte produktionsanlæg særligt set fra Planteskolevej lokalt giver anledning til en ikke uvæsentlig negativ påvirkning af landskabet.

For at mindske denne påvirkning, skal der stilles vilkår om, at der skal etableres en afskærmende beplantning i primært nord-sydgående retning fra Planteskolevej og ned langs den ansøgte Ny stald og plansilo. Beplantningen kan alternativt etableres langs Planteskolevej. Beplantningen skal som minimum have en udstrækning, som vist i nedenstående fig. nr. 3. Hvis der plantes langs Planteskolevej, skal der etableres en særskilt jordvold med beplantning langs plansiloens vestlige side. Beplantningen skal etableres som et levende hegn/træbeplantning af hjemmehørende arter. Der må maksimalt indgå 10% nåletræer (skovfyr, taks og/eller ene). Beplantningen skal bestå af minimum 3 rækker planter, og være etableret senest et år efter ibrugtagning af godkendelsen. Beplantningen skal vedvarende vedligeholdes.

Figur nr. 3. Placering af afskærmende beplantning ved Sanderumvej 238 langs den ansøgte Ny stald eller langs Planteskolevej.

3. Produktionsanlægget

3.1 Bygningsoversigt

Af ansøgningen fremgår, at der søges om godkendelse af produktionsareal til kvæg på 4075 m² i eksisterende bygninger. Nedenstående figur nr. 4 viser en oversigt over det ansøgte produktionsanlægs bygninger. Nedenstående tabel nr. 2 beskriver produktionens fordeling på bygninger.

Figur nr. 4. Situationsplan med produktionsanlæggets bygninger til husdyrproduktion på Sanderumvej 238.

Tabel nr. 2. Produktionsanlæggets areal fordelt på bygninger til kvægproduktion, samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Bygning	Anvendelse af bygning	Nudrift produktionsareal, m ²	Ansøgt produktionsareal, m ²
Stald I	Malkekøer, kvier og stude - dybstrøelse	2500	2500
Stald II	Kalve (under 6 mdr.) - dybstrøelse	300	300
Ny stald	Malkekøer, kvier og stude - dybstrøelse	-	1275
Beholder I	Gyllebeholder 1980 – 615 m ³	-	-
Beholder II	Gyllebeholder 1999 – 2100 m ³	-	-
Plansilo	Opbevaring af ensilage – 600 m ²	-	-
I alt		2800	4075

Kommunen skal ved vurderingerne i denne tilladelse inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste otte år.

Som det fremgår af ovenstående, er der ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til produktionen på Sanderumvej 238. De følgende vurderinger vil derfor tage afsæt i et produktionsareal på i alt 2800 m².

3.2 Produktion og drift

Staldsystem og -indretning

I ovenstående tabel nr. 1 er vist ansøgers oplysninger om produktionsanlæggets fordeling på bygninger og anlæg til opbevaring af husdyrgødning. I nedenstående tabel nr. 3 er angivet de bygninger, der indgår i produktionsarealet, størrelsen af produktionsarealet i hver enkelt bygning, samt hvilken dyretype og staldsystem, der er i de enkelte bygninger.

Tabel nr. 3. Produktionsanlæggets indretning og drift fordelt på bygninger hvor kvæget afsætter gødning (produktionsarealet).

Bygning	Bygningens anvendelse	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Areal, m ²
Stald I	Kostald	Malkekøer, kvier og stude - dybstrøelse	2500
Stald II	Kalvestald	Kalve (under 6 mdr.) - dybstrøelse	300
Ny stald	Kostald	Malkekøer, kvier og stude - dybstrøelse	1275
I alt			4075

Der skal på baggrund af ovenstående oplysninger om produktionsanlæggets størrelse m.v. stilles vilkår om, at det samlede produktionsareal på kvægbruget maksimalt omfatter 4075 m². Dyrearter, dyretyper og staldsystem nævnt i skemaet må ikke fraviges.

Ventilation

Alle bygninger til kvæget er med naturlig ventilation.

Spildevand og overfladevand

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde ledes til gyllebeholder. Begge dele er medregnet som normalt i gødningsberegningen. Regnvand fra befæstede arealer ensilageplads, plads ved kalvehytter m.v. ledes også til gyllebeholder. Regnvand fra tagfladerne afledes til dræn. Sanitært spildevand afledes til offentlig kloak. Det er kommunens vurdering, at risikoen for forurening i forbindelse med spildevand på ejendommen er lille. Der skal derfor ikke stilles særlige vilkår vedrørende håndteringen af spildevandet på virksomheden.

Vandforbrug og vandbesparende foranstaltninger

Ved dagligt tilsyn med anlægget observeres eventuelle hændelser, der kan forårsage vandspild. Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Ejendommen forsynes med vand fra alment vandforsyningsanlæg. Forbruget er på nuværende tidspunkt ca. 4300 m³ pr. år og det forventes ikke at stige i forbindelse med etablering af med det ansøgte.

Grundvandet udgør en væsentlig del af menneskets livsgrundlag, dels som ressourcer til drikkevand til dyr og mennesker, markvanding, industriformål m.m. og dels som forudsætning for vigtige naturområder som enge, moser og vandløb. Forudsætningen for rent og tilstrækkeligt grundvand er, at der fremover vedvarende dannes nyt grundvand i en mængde og af en kvalitet, der kan tilfredsstille det fremtidige behov for drikkevand. Derfor er det vigtigt at forhindre eksisterende forureninger i at nå grundvandet, forebygge, at der sker nye forureninger, samt at der sker overudnyttelse. Det er derfor blandt andet vigtigt, at der løbende både i forbindelse med aktiviteter på erhvervsvirksomheder er fokus på mulighederne for at reducere vandforbruget.

For at vise, at der løbende arbejdes på at reducere vandforbruget, skal der stilles vilkår om, at der føres journal over vandforbruget. Der skal desuden stilles vilkår om, at alle installationer m.v. løbende gennemgås og vedligeholdes.

Energiforbrug og energibesparende foranstaltninger

Der anvendes energi til orienterende udendørsbelysning, og der er lys i staldene af hensyn til dyrevelfærd. Der anvendes lysstofrør i staldene, der er energibesparende.

Energiforbruget i erhvervslivet, herunder også landbruget, udgør omkring 35 % af Danmarks samlede energiforbrug, idet cirka halvdelen af erhvervslivets energiforbrug udgøres af fossile brændsler, og en tredjedel udgøres af elforbrug. Energiforbruget har været forholdsvis konstant de seneste årtier, men er dog faldet siden 2008. Over hele perioden har energiintensiteten, dvs. energiforbruget pr. produceret enhed, været faldende. Forskellige tiltag har medvirket til denne udvikling. F.eks. lancerede Energistyrelsen i 2017 projektet "Energihøsten", der har fokus på besparelspotentialet ved at skifte til moderne staldbelysning og -ventilation. Baggrunden for projektet var en analyse af energiforbruget i landbruget, der blandt andet viste, at der kan spares knap 55 mio. kr. om året ved at skifte til LED-belysning og over 40 mio. kr. ved at udskifte ældre

staldventilation til ny i staldene. Det samlede potentiale for staldbelysning og -ventilation kan betyde en årlig reduktion af CO₂-udledningen fra landbruget på mere end 26 tusind ton.

Der er altså gode muligheder for med forholdsvis simple tiltag at reducere bedriftens CO₂-udledning. Afsættet for at udnytte besparelspotentialet er, at få et overblik over forbruget af energi i den enkelte bedrift. Når det aktuelle forbrug er kendt kan der lægges en plan for hvordan belysning og/eller ventilationsanlæg kan ændres, så bedriftens samlede CO₂-udledning mindskes. Det er væsentligt, at effekten af implementeringen af energibesparende tiltag måles ved løbende at følge energiforbruget.

For at vise, at der løbende arbejdes på at reducere energiforbruget, skal der stilles vilkår om, at der føres journal over energiforbruget, samt vilkår om at alle installationer m.v. løbende gennemgås og vedligeholdes.

Gødningsproduktion og -håndtering

I den aktuelle sag leveres al husdyrgødningen (ca. 4300 tons dybstrøelse) til biogasanlæg. Dybstrøelse bliver opsamlet direkte fra stalde ved afhentning til biogasanlægget. Der returneres kun den mængde husdyrgødning, som der kan være i gyllebeholderne på ejendommen. Når biogasanlægget leverer husdyrgødning retur er der tale om flydende husdyrgødning, der bliver leveret til og opbevaret i de to gyllebeholdere (kapacitet i alt 2715 m³) på ejendommen.

I henhold til § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning m.v. med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Kommunen vil ved tilsyn kontrollere om husdyrbruget råder over den tilstrækkelige opbevaringskapacitet.

Oplag af olie og Kemikalier

Der er på Sanderumvej 238 registreret en tank til fyringsolie på 1200 L fra 2006. Der er ingen oplag eller opbevaring af kemikalier da marksprøjtning foretages af naboen. Derfor heller ingen håndtering af kemikalier.

Bivirksomhed

Der er ingen bivirksomhed på ejendommen.

3.3 Uheld og driftsforstyrrelser

Kommunen skal ved afgørelsen sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, herunder jord, grundvand og overfladevand. Kommunen skal i den forbindelse fastsætte de nødvendige vilkår til sikring af dette.

På husdyrbrug håndteres og opbevares en række stoffer, herunder husdyrgødning, kemikalier og/eller olieprodukter, der ved uheld eller driftsforstyrrelser kan give anledning til forurening af det omgivende miljø.

Odense Kommune vurderer, at risikoen for forurening i forbindelse med produktionen på Sanderumvej 238 ikke er større end for andre lignende produktioner. For at mindske risikoen for, at produktionen giver anledning til forurening af det omgivende miljø, skal der stilles vilkår om, at overfladeafløb, tagnedløb og lignende skal være placeret og indrettet således, at der ikke kan ske afløb af forurenende stoffer, hvis der sker uheld i forbindelse med oplagring, håndtering og transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier.

3.4 Forurening og gener

I det følgende afsnit er der foretaget en vurdering af, om det ansøgte vil have væsentlige negative konsekvenser for omgivende beskyttet natur, omboende og/eller grundvand. I forbindelse med behandling af ansøgninger om tilladelse til udvidelse/ændring af produktionsanlæg på husdyrbrug, skal der bl.a. foretages en vurdering af, om der kan indføres renere teknologi til mindskelse af forskellige emissioner, f.eks. lugt og ammoniak.

Jord og grundvand

Drift af en landbrugsejendom vurderes ikke som udgangspunkt til at indebære en væsentlig risiko for jord og grundvand. Der forekommer dog håndtering af sprøjtemidler, olieprodukter og husdyrgødning, der potentielt kan indebære fare for både jord og grundvand.

Det er kommunens vurdering, at produktionen på Sanderumvej 238 ved overholdelse af gældende regler og følgende vilkår, ikke vil give anledning til væsentlig risiko for forurening af jord og grundvand:

- Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og så der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Diesel- og fyringsolietanke skal være sikrede med værn mod påkørsel eller være placeret således, at der ikke er risiko for påkørsel.
- Tankning af brændstof skal ske på en plads med fast og tæt bund fast underlag uden afløb med mulighed for opsamling af spild. Tankpistolen må ikke kunne fastlåses under tankning, og der skal hele tiden være en person til stede ved tankning. Tankpistolen må ikke kunne nå ud over det faste underlag.
- Tønder, dunke o.l. med olieprodukter, sprøjtemidler og andre kemikalier, der kan udgøre en forureningsfare, skal opbevares således, at der ved spild eller læk ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.
- Håndtering af gylle skal ske under opsyn og skal ske på en måde, så der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.

Ammoniak

Beskyttelsesniveauet for ammoniak

Kommunen skal ved en vurdering af en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 16a sikre sig, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig virkning på miljøet, herunder på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder. Vurderingen omfatter områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ er der fastsat krav til den maksimale kvælstofpåvirkning af forskellige kategorier af naturområder. Disse beskyttelsesniveauer er opsummeret i nedenstående tabel nr. 4.

Tabel nr. 4. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau i forhold kvælstofpåvirkning af natur.

Kategori	Naturtype	Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau
1	Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder	Maksimal totaldeposition afhænger af antallet af andre husdyrbrug i nærheden ^a : 0,2 kg N/ha/år ved mere end 1 husdyrbrug. 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug. 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.
2	Overdrev større end 2,5 ha (samt højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha)	Maksimal totaldeposition 1,0 kg N/ha/år.
3	Heder, moser, overdrev og ammoniakfølsomme skove, der ikke er omfattet af kat. 1 og 2	Maksimal merdeposition 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan tillade en større merdeposition, men kan ikke stille krav om en mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

^a Antal husdyrbrug i nærheden opgøres således: Antal med en emission over 150 kg NH₃-N/år inden for 200 m + antal > med en emission over 450 kg NH₃-N/år inden for 200-300 m + antal med en emission over 750 kg NH₃-N/år inden for 300-500 m + antal med en emission over 1.500 kg NH₃-N/år inden for 500-1.000 m + antal med en emission over 5.000 kg NH₃-N/år inden for 1.000-2.500 m. Afstanden måles i forhold til det mest kritiske naturpunkt.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser skal kommunen desuden foretage en vurdering i forhold til habitatbekendtgørelsen⁴. I henhold til habitatbekendtgørelsen kan der ikke gives tilladelse til et projekt, hvis projektet i sig selv eller sammen med andre projekter kan skade et Natura 2000-område (jf. § 7), eller det kan beskadige levesteder for dyre- eller plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV (jf. § 11).

De fleste søer, heder, moser, enge og overdrev er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dette betyder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af disse naturområder. En væsentligt øget tilførsel af ammoniak kan medføre tilstandsændringer af sårbare naturområder.

Ifølge Miljøstyrelsen vil en merbelastning på mindre end 1 kg ammoniak pr. hektar pr. år ikke kunne medføre en tilstandsændring af et konkret § 3-område. Miljøstyrelsen anfører, at en merbelastning af denne størrelse er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte har nogen effekt på området.

³ Bekendtgørelse nr. 2256 af 29/12/2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Af vejledningen til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår følgende i forhold til vurdering af merbelastninger på over 1 kg N/ha/år:

Hvis en ansøgning om udvidelse eller ændring af et husdyrbrug medfører en merdeposition på 1 kg N eller mere pr. ha pr. år, skal kommunen vurdere, om den totale belastning af området vil kunne ændre tilstanden af kategori 3 arealet, idet det følger af § 36, stk. 2, at der kan stilles vilkår, for så vidt angår kategori 3-natur i særlige tilfælde, dvs. ved væsentlig påvirkning af regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Ved vurderingen af, om der skal stilles krav til den maksimale deposition af ammoniak på kategori 3-natur, inddrages

- det pågældende naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt om det er omfattet af kommuneplanens udpegning af særlige værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser, om
- det pågældende område er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- det pågældende naturområdes naturkvalitet og
- kvælstofbidrag til området fra andre kilder, herunder om der er tale om et minivådområde eller et vådområde, der er udlagt med henblik på kvælstoffjernelse fra landbrugsjord, eller om området i øvrigt er påvirket fra markbidrag, eller for så vidt angår skove om de gødskes.

Kommunens vurdering skal omfatte alle fire kriterier. Der kan alene stilles krav til maksimal deposition, hvis området er omfattet af de nævnte udpegninger i kommuneplanen, en fredning m.v. og/eller har en høj naturkvalitet. Herudover er det et krav, at ammoniakbidraget fra husdyrbruget ikke er helt uvæsentligt i forhold til den påvirkning af næringsstoffer, området modtager fra andre kilder.

Lever det pågældende naturområde op til kriterierne, skal kommunen foretage en vurdering af, hvor meget ammoniak området kan tåle. Den nyeste viden om naturtypernes tålegrænser fremgår af et notat udarbejdet af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi i 2018, hvor der er foretaget en opdatering af de empirisk baserede tålegrænseintervaller for kategori 3-naturtyperne (jf. tabel 2 i notatet).

Ud over dette er kommunen forpligtet til at følge Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser, herunder om beskyttelse af potentielt ammoniakfølsom skov.

Odense Kommuneplan 2020-2032

I Odense Kommuneplan 2020-2032 er den tidligere naturkvalitetsplan erstattet af afsnittet "Grønt Danmarkskort". Grønt Danmarkskort er udpeget på baggrund af de krav, der stilles i planloven. I arbejdet med Grønt Danmarkskort har Odense Kommune taget udgangspunkt i statens Digitale Naturkort. Derudover er inddraget en række andre oplysninger og data af relevans for udpegningen. Det drejer sig blandt andet om: oplysninger fra Kommuneplan 2016-2028, vandløbsdata fra vandområdeplanarbejdet, data fra skovrejsning, Handleplan for Danmarks grønne storby, kortlægning af markfirben i Odense Kommune med videre.

"Grønt Danmarkskort" i kommuneplanen opdeler kommunens forskellige naturområder i følgende kategorier:

- Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser.
Områderne repræsenterer de grundlæggende naturværdier i Odense Kommune og har en kvalitet og nogle egenskaber, som gør, at det er her, man finder kommunens vigtigste natur og højeste biodiversitet. Odense Kommune vil derfor være meget restriktiv med at tillade anlæg og byggeri. Naturen skal have forrang.
- Potentielle naturområder.
De potentielle naturområder er områder, der kan udvikles til værdifulde naturarealer med høj biodiversitet. Områderne har et højt naturpotentiale. Desuden er det områder, der er planlagt som udviklingsområder, for eksempel graveområde ved Tarup-Davinde og arealer, hvor der er aftaler om at plante skov. Ved planlægning for ny sammenhængende natur og fremtidig naturpleje vil Odense Kommune tage udgangspunkt i disse arealer, så større sammenhængende, stabile og værdifulde naturområder opstår.
- Økologiske forbindelser.
De økologiske forbindelser er områder, der har en særlig værdi i forhold til at fremme udbredelsen af spredningsbegrænsede naturtyper og arter.
- Potentielle økologiske forbindelser.
De potentielle økologiske forbindelser er områder inden for Grønt Danmarkskort, som kan udvikles, så de på sigt kommer til at fremme spredning af dyr og planter mellem naturområder og levesteder.
- Naturområder, som bidrager til andre formål.
Arealer, som bidrager til andre formål, såsom skovrejsning til grundvandsbeskyttelse, vådområder, råstofgravning, samt rekreative områder

I den aktuelle sag udledes der med den ansøgte produktion maksimalt 3691 kg NH₃-N pr. år fra stald- og opbevaringsanlæg. I nudriften og 8-års driften udledes der 2620 kg NH₃-N pr. år fra stald- og opbevaringsanlæg.

Baggrundsbelastningen for området omkring Sanderumvej 238 er ifølge oplysninger hentet i Miljøportalen 11,6 kg N/ha/år.

I nedenstående figur nr. 5 er angivet de naturpunkter, hvor der inden for ca. 1000 m fra produktionsanlægget på Sanderumvej 238, er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på beskyttede naturområder. I nedenstående tabel nr. 5 er listet mer- og totaldepositionen med ammoniak i de udvalgte naturpunkter (nr. 1-5), der alle er kategori 3-naturområder, samt mer- og totaldepositionen på nærmeste kategori 1- og kategori 2-naturområder.

Figur nr. 5. Beliggenheden af naturpunkt nr. 1, 2, 3, 4 og 5 hvor der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen.

Tabel nr. 5. Ammoniakdeposition på omliggende kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Naturpunkt	Naturtype	Naturkategori	Merdeposition kg NH ₃ -N/ha/år	Totaldeposition kg NH ₃ -N/ha/år
1	Mose	3	0,1	0,2
2	Mose	3	0,1	0,2
3	Mose/skov	3	0,1	0,3
4	Mose	3	0,1	0,3
5	Overdrev	3	0,1	0,3
-	Natura 2000 område/rigkær	1	0,0	0,0
-	Overdrev	2	0,0	0,1

Vurdering af påvirkning af kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er natura 2000-område nr. 114 "Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å". Den mindste afstand til området er ca. 3,8 km i sydøstlig retning ved Sankt Klemens.

Den ansøgte produktion giver ikke anledning til afsætning af ammoniak på naturområdet.

Der er ingen andre husdyrbrug omkring Sanderumvej 238, der udløser kumulation. Beskyttelsesniveauet for det aktuelle habitatnaturområde er derfor en totaldeposition på højst 0,7 kg N/ha/år.

Totaldepositionen på ammoniakfølsom natur i det kritiske naturpunkt indenfor habitatområdet er 0,0 kg N/ha/år og overstiger dermed ikke 0,7 kg N/år. Beskyttelsesniveauet for naturområder med kategori 1-natur er således overholdt.

Vurdering af påvirkning af kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev der ligger ca. 3,8 km væk i nordøstlig retning ved Elmelund skov. Overdrevet "Ved Enghave 4" er et kalkholdigt overdrev af regional betydning (C-målsat) i Kommuneplan 2016-2028 for Odense Kommune. Områdets tålegrænse vurderes at være 15-25 kg N/ha/år.

Den ansøgte produktion giver anledning til en afsætning af 0,1 kg N/ha/år på naturområdet.

Totaldepositionen på naturområdet overstiger ikke 1,0 kg N/år. Beskyttelsesniveauet for naturområder med kategori 2-natur er således overholdt.

Vurdering af påvirkning af kategori 3-natur og øvrig beskyttet natur

Naturpunkt 1:

Ca. 520 meter syd for anlægget ligger en mose. Den indgår ikke i kommuneplanens udpegning i "Grønt Danmarkskort". Kommunen har ikke tidligere besigtiget mosen og der er ingen konkrete planer for naturpleje på arealet.

På baggrund af områdets karakter og jordbundsforhold vurderes mosen at have en tålegrænse på 15-30 kg N/ha/år (kalkrige moser og rigkær).

Som det fremgår af tabel nr. 6 giver det ansøgte anledning til en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,3 kg N/ha/år. Da merbelastningen ikke overstiger 1 kg og da den samlede totalbelastning af området ikke overstiger tålegrænsen vurderer kommunen derfor, at beskyttelsesniveauet for ammoniak for dette naturområde er overholdt.

Naturpunkt 2:

Ca. 1,0 km sydvest for husdyrbrugets anlæg ved Holmstrup ligger en mose. Den indgår ikke i kommuneplanens udpegning i "Grønt Danmarkskort". Den er senest besigtiget af Fyns Amt i 1989. Der er ingen konkrete planer for naturpleje på arealet.

På baggrund af områdets karakter og jordbundsforhold vurderes mosen at have en tålegrænse på 15-30 kg N/ha/år (kalkrige moser og rigkær).

Som det fremgår af tabel nr. 6 giver det ansøgte anledning til en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år. Da merbelastningen ikke overstiger 1 kg og da den samlede totalbelastning af området ikke overstiger tålegrænsen vurderer kommunen derfor, at beskyttelsesniveauet for ammoniak for dette naturområde er overholdt.

Naturpunkt 3:

Ca. 700 m nord for husdyrbrugets anlæg ligger en mose. Den indgår ikke i kommuneplanens udpegning i "Grønt Danmarkskort". Den er senest besigtiget af Odense Kommune i 2019. Naturtilstanden for mosen blev vurderet til IV (ringe). Der er ingen konkrete planer for naturpleje på arealet.

Mosen vurderes at have en tålegrænse på 15-30 kg N/ha/år (kalkrige moser og rigkær).

Som det fremgår af tabel nr. 6 giver det ansøgte anledning til en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,3 kg N/ha/år. Da merbelastningen ikke overstiger 1 kg og da den samlede totalbelastning af området ikke overstiger tålegrænsen vurderer kommunen derfor, at beskyttelsesniveauet for ammoniak for dette naturområde er overholdt.

Naturpunkt 4:

Ca. 650 m nord for husdyrbrugets anlæg ligger en mose. Den indgår ikke i kommuneplanens udpegning i "Grønt Danmarkskort". Området er senest besigtiget af Odense Kommune i 2019. Naturtilstanden for mosen blev vurderet til IV (ringe). Der er ingen konkrete planer for naturpleje på arealet.

Mosen vurderes at have en tålegrænse på 15-30 kg N/ha/år (kalkrige moser og rigkær).

Som det fremgår af tabel nr. 6 giver det ansøgte anledning til en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,3 kg N/ha/år. Da merbelastningen ikke overstiger 1 kg og da den samlede totalbelastning af området ikke overstiger tålegrænsen vurderer kommunen derfor, at beskyttelsesniveauet for ammoniak for dette naturområde er overholdt.

Naturpunkt 5:

Ca. 700 m nordnordøst for husdyrbrugets anlæg ligger et overdrev. Det indgår ikke i kommuneplanens udpegning i "Grønt Danmarkskort". Området er senest besøgt af Fyns Amt i 1997. Der er ingen konkrete planer for naturpleje på arealet.

Overdrevet vurderes at have en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år (kalkholdigt overdrev).

Som det fremgår af tabel nr. 6 giver det ansøgte anledning til en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år og en totalbelastning på 0,3 kg N/ha/år. Da merbelastningen ikke overstiger 1 kg og da den samlede totalbelastning af området ikke overstiger tålegrænsen vurderer kommunen derfor, at beskyttelsesniveauet for ammoniak for dette naturområde er overholdt.

Vurdering af påvirkning af bilag IV-arter

Bilag IV-arterne spidssnudet frø, stor vandsalamander og markfirben kan forventes at yngle i området, hvor staldanlægget er placeret. Markfirben er især knyttet til soleksponerede markkanter og sten-/jorddiger. Områdets vandhuller kan fungere som yngle- og/eller levested for padderne. Den nærmeste sø omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 ligger ca. 220 m sydsydøst for anlægget. Indenfor en afstand af 1.000 m fra staldanlægget findes der flere søer/vandhuller. Kommunen har ikke konkret kendskab til at andre beskyttede arter findes her, men det kan ikke udelukkes at vandhuller, levende hegn, enkeltstående træer eller diger i området kan udgøre potentielle levesteder for f.eks. flagermus, markfirben eller andre arter af planter og dyr som er omfattet af habitatbekendtgørelsens artsbeskyttelse, er fredede, sjældne eller truede.

Der opføres ikke nye bygninger som en del af det ansøgte og det ansøgte vil derfor ikke berøre vandhuller, diger eller andre potentielle levesteder for beskyttede arter.

Der nedrives ikke gamle bygninger eller fældes levende hegn eller enkeltstående træer vurderes en eventuel bestand af flagermus i området ikke at blive påvirket af det ansøgte projekt.

Da det ansøgte ikke vurderes at ville medføre tilstandsændringer i de omkringliggende naturområder, vil de egnede levesteder for beskyttede arter ikke blive indskrænket/forringet ligesom fødegrundlaget ikke vil påvirkes.

Kommunen vurderer ligeledes at digernes funktion som leve- og overvintringssted for padder og markfirben ikke påvirkes af ejendommens ammoniakbidrag.

Odense Kommune vurderer derfor samlet, at det ansøgte kan realiseres under hensyntagen til forekomsten af bilag IV-arter i området.

Kommunen vurderer samlet set, at produktionsanlægget overholder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkning af omliggende naturområder, samt at det ikke vil give anledning til væsentlige negative påvirkninger af øvrige naturområder, bilag IV-arter og deres levesteder. Vurderingen og beregningen i forbindelse med ammoniakemissionen er foretaget på baggrund af det ansøgte produktionsareal, dyretyper og staldindretning. Der skal derfor stilles vilkår omkring produktionsarealets størrelse indenfor de ansøgte produktionsbygninger, dyretypen og staldindretningen.

Lugt

I husdyrlovgivningen er der fastsat et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til de naboer, der ligger i nærheden af et husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet udtrykkes som en lugtgeneafstand, der er den afstand, man skal væk fra et husdyrbrug for, at lugten fra produktionen regnes for acceptabel ifølge loven.

Størrelsen af lugtgeneafstanden er afhængig af, hvilken type beboelser der er i nærheden. Her deles boliger op i tre kategorier, der afhænger af zonestatus, tæthed og beliggenhed:

- Landzonen med spredte enkeltboliger. Her er beskyttelsen mod lugtgener mindst og man skal tåle en vis lugtpåvirkning (Genekriterie III: 15 OU_E).
- Samlet bebyggelse med flere huse i en klynge. Dette kan også være en landsby. Her er beskyttelsen mod lugtgener større, men man skal stadig tåle en vis lugtpåvirkning (Genekriterie II: 7 OU_E).
- Byzonen som den er angivet i kommuneplanen. Her er beskyttelsen mod lugtgener størst. Genekriteriet gælder i hele området og ikke kun i forhold til beboelser. I byzonen skal man tåle at man lige præcis kan identificere lugten fra et husdyrbrug (Genekriterie I: 5 OU_E).

Beskyttelsesniveauet for lugt betyder samlet, at hvis man bor i en enkeltbolig i landzonen skal man tåle et lugtniveau, der er væsentligt højere end det man skal tåle, hvis man bor i byzonen.

Lugtemissionen fra et husdyrbrug beregnes ud fra normtal. Emissionen afhænger af dyretype og staldsystem samt af eventuelle lugtreducerende foranstaltninger. I denne sag er beregningen sket ud fra de dyretyper og staldsystemer, der fremgår af ovenstående tabel 3.

Af ansøgningskemaet fremgår de beregnede geneafstande i forhold til de forskellige typer af nabobeboelser for den nordlige placering af ungdyrstalden. Der er i miljøkonsekvensrapporten angivet resultatet af en scenarieberegning for lugt for den vestlige placering af ungdyrstalden. Resultatet af lugtberegningerne ses i nedenstående tabel nr. 6.

Tabel nr. 6. Sammenligning af beregnet geneafstand for lugt og vægtet gennemsnitsafstand fra staldanlæggets til de nærmeste beboelser af forskellig type.

Type af beboelse	Geneafstand, m	Vægtet gennemsnitsafstand, m
Byzone	467	602
Samlet bebyggelse	312	954
Enkeltbolig i landzone	112	113

Af ovenstående tabel nr. 6 fremgår, at beskyttelsesniveauet for lugt i den aktuelle sag er overholdt i forhold til nærmeste enkeltbolig i landzonen (Planteskolevej 60). Beregningen viser også, at det er overholdt i forhold til nærmeste bolig i samlet bebyggelse i landzone (Ruegyden 80) og i forhold til nærmeste byzone (Sanderum).

For at sikre omboende mod en lugtpåvirkning, der ligger ud over det der er grundlaget for denne godkendelse, skal der stilles vilkår om følgende:

Hvis produktionen giver anledning til lugtgener, der efter kommunens vurdering er væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget for egen regning udarbejde et projekt til etablering af lugtreducerende foranstaltninger. Projektet skal, inden det gennemføres, godkendes af kommunen.

Med henblik på vurdering af lugtbelastningen skal husdyrbruget på kommunens forlangende og for egen regning, få foretaget en måling af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget. Kommunen kan dog maksimalt kræve måling af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget en gang pr. år. Metoden der anvendes til måling af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget, skal godkendes af kommunen inden målingen foretages. Metoden der anvendes til beregning af lugtudbredelsen fra produktionsanlægget, skal godkendes af kommunen inden beregningen foretages.

Transport

I nedenstående tabel nr. 7 fremgår det hvad der er oplyst vedrørende transporter.

Tabel nr. 7. Oversigt over transporter til og fra Sanderumvej 238

Type af transport	Antal transporter pr. år	Tidspunkt
Levering af dyr	60	06-18
Afhentning af dyr	60	06-18
Døde dyr	20	06-18
Diverse (fragtmænd, brændstof m.v.)	60	06-18
Råvarer til foder	30	Primært 06-18, men levering af korn kan forekomme hele døgnet i høstperioden
Afhentning af husdyrgødning (Lastbil)	60	06-18
Antal transporter i alt pr. år	290	

Af ansøgningen fremgår også, at det årlige antal transporter til og fra Sanderumvej 238 forventes ikke at stige i forbindelse med etablering af det ansøgte.

I nedenstående figur nr. 6 er vist til- og frakørselsveje til Sanderumvej 238.

Figur nr. 6. Til- og frakørselsveje til Nyborgvej 617

I forbindelse med høringen af omboende har flere givet udtryk for, at trafikken til og fra Sanderumvej 238 giver anledning til støv-, støj- og trafikgener. Mht. støv og støj vurderes transporterne til og fra ejendommen ikke at give anledning til væsentlige gener ved omboende. Med hensyn til trafiksikkerhed har sagen været forelagt kommunens kontor for trafik og mobilitet, der bl.a. foretager vurderinger af overkørsler til offentlig vej. Kontoret vurderer, at oversigtsforholdene i forbindelse med overkørslerne til Sanderumvej (4 af de 5 overkørsler) er så gode, at de kan opretholdes. Med hensyn til overkørslen til Planteskolevej vurderes oversigtsforholdene at være mindre gode, men overkørslen her kan også opretholdes.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der med henblik på at undgå gener i forbindelse med transport til og fra Sanderumvej 238, skal stilles vilkår om, produktionsrelaterede transporter af dyr, husdyrgødning m.v. kun må ske på hverdage mellem kl. 6.00 og 18.00. I høstperioden tillades dog også transporter til og fra ejendommen uden for dette tidsrum.

Lys

Af ansøgningen fremgår, at der ved staldanlægget er placeret arbejdslys ved ind- og udlevering. Lyset er placeret i en vinkel mod jorden, så lysskæret ikke skaber gener for de omkringboende. Lyset i stalderne er indstillet efter tidsur og vil kun være tændt efter dyrenes og mandskabets behov. Der vil ikke være lys i stalderne om natten, medmindre der er mandskab til stede.

Det vurderes at lyskilder ikke vil give anledninger til væsentlige gener for omboende og der skal derfor ikke stilles særlige vilkår vedrørende lys.

Støj

Af ansøgningen fremgår, at støjkilderne hovedsageligt kommer fra fodringsanlægget der er i drift dagligt, fodersiloer der fyldes en gang ugentligt og fodring af dyrene der sker jævnt fordelt over døgnet.

Generelt om måling og beregning af lydniveau, dB (A)-skalaen

Lydniveauer måles i decibel, dB. Det menneskelige øre har ikke samme følsomhed over for dybe toner som over for høje. Det er man nødt til at kompensere for, når støjen måles. Det gør man ved hjælp af et såkaldt A-filter. Derfor kaldes måleenheden også for dB(A).

Øret opfatter et utroligt spektrum af lyd - fra en knappenål der rammer gulvet til et jetfly. For at favne hele dette spektrum er dB-skalaen logaritmisk. 3dB op eller ned på skalaen betyder derfor, at lyden er fordoblet eller halveret. Det dobbelte lydniveau af 80dB er altså ikke 160dB - men 83 dB.

Af nedenstående tabel nr. 8 fremgår hvilket lydniveau forskellige former for kendte aktiviteter giver anledning til.

Tabel nr. 8. Angivelse af lydniveau i dB(A) for forskellige aktiviteter.

Lydniveau	Hørbarhedsgrænse	Hvisken	Tale	Bytrafik	Rock-koncert	Jetmotor på 10 m afstand
dB(A)	0	30	60	90	120	150

Med hensyn til udbredelsen af lyd er det sådan, at energien i lydbølger (og dermed lydniveauet) falder med stigende afstand til lydkilden. I nedenstående tabel nr. 9 kan ses hvordan lydniveauet ændrer sig med stigende afstand til en lydkilde med et lydniveau på 100 dB(A).

Tabel nr. 9. Lydniveau dB(A) og afstand til en lydkilde med et lydniveau på 100 dB(A)

Afstand m	Ændring i lydniveau dB(A)
9	-30
40	-43
50	-45
71	-49
100	-52
141	-55
200	-58
224	-59
251	-60
317	-62
355	-63

Af tabel nr. 9 ses, at en lydkilde på 100 dB(A), vil have et lydniveau på 45 dB(A) 141 m væk. [100 - 55 dB(A) = 45 dB(A)].

Det er kommunens vurdering at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved omboende og det vurderes samtidig, at det kan overholde de generelle krav til støj. Der skal derfor stilles vilkår om, at støjen fra virksomheden ikke må overskride miljøstyrelsens generelle retningslinjer omkring støj. Desuden skal der stilles der vilkår om, at virksomheden, for egen regning, skal dokumentere at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Støv

Af ansøgningen fremgår, at det ansøgte produktionsanlæg kun i meget begrænset omfang forventes at give anledning til støvgener. Al foder blæses i siloer. I forbindelse med fyldningen af siloerne kan der kortvarigt opstå støvgener. Det vurderes, at der ikke vil være støvgener for de omkringboende til ejendommen.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener i lokalområdet. Der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende støv.

Skadedyr

Af ansøgningen fremgår, at ansøger generelt vil være opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger m.v. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne. Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til gældende retningslinjer på området (Institut for Agroøkologi, Århus Universitet).

For at virksomheden ikke tiltrækker skadedyr, skal der stilles vilkår om, at virksomheden skal holdes fri for spild af foder og oplag af affald m.v., samt at der skal foretages den fornødne fluebekæmpelse i overensstemmelse med "Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr", Agro – institut for agroøkologi, Aarhus Universitet. Der skal desuden stilles vilkår om, at opbevaring og håndtering af foder og affald skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Affald

Af ansøgningen fremgår følgende vedrørende husdyrbrugets affald:

Døde dyr

Der er indrettet plads til døde dyr på matriklen, indtegnet i husdyrgodkendelse.dk. Placeringen på nordsiden af beholder II er indrettet efter de dyrevelfærdsmæssige forskrifter. Placeringen er valgt under hensyntagen til smittefare.

Fast affald og kemikalier

Affald håndteres efter de kommunale ordninger. Affald, der skal afleveres på kommunal genbrugsstation, leveres der, og spildolie afleveres til modtagerstation.

Det vurderes, at der ikke er forøget forureningsmæssig risiko forbundet med husdyrbrugets affaldshåndtering. For at husdyrbruget kan dokumentere korrekt bortskaffelse af affald, i henhold til kommunens erhvervsaffaldsregulativ, skal der stilles vilkår om, at kvitteringer eller fakturaer for korrekt afhændelse af erhvervsaffald, herunder også farligt affald, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Grænseoverskridende virkninger

Der vurderes ikke at være grænseoverskridende virkninger som følge af husdyrproduktionen på Sanderumvej 238.

4. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Hvis husdyrbruget har en årlig ammoniakemission på mere end 750 kg kvælstof (NH₃-N), skal kommunen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (jf. husdyrbruglovens § 27, stk. 2).

Kravene til den maksimalt tilladte ammoniakemission ud fra BAT afhænger af dyretype og staldsystem, og af hvorvidt der er tale om nye eller eksisterende stalde. BAT-kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A, nr. 2.1. I it-ansøgningssystemet er de samlede BAT-krav til husdyrbruget beregnet.

Det ansøgte produktionsanlægs emission af ammoniak er beregnet til at være 3691 kg NH₃-N pr. år. Da det samlede BAT-emissionskrav for ammoniak for det ansøgte produktionsanlæg er 3691 kg NH₃-N pr. år er BAT-emissionskravet opfyldt. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger på det ansøgte produktionsareal, dyretypen og det anvendte staldsystem.

I beregningen af det samlede BAT-krav er alle staldafsnit (eksisterende og ny) indgået med et BAT-krav på maksimalt 0,84 kg NH₃-N/m²/år (dybstrøelse).

Øvrige BAT-forhold som affald, vand- og energiforbrug m.v. er beskrevet ovenfor under de enkelte emners respektive afsnit. Ud over disse er der også redegjort for følgende:

Management: Godt landmandskab er en del af BAT, jf. BREF. Miljø- og ressourcestyringen bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. På bedriften bliver der løbende holdt øje med forbrug af ressourcer, for at sikre at der ikke er unødvendigt spild på ejendommen. Der bliver foretaget daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ejendommen er løbende under opsyn for at sikre, at der ikke opstår utilsigtede situationer på ejendommen. Yderligere er driften tilrettelagt med henblik på at holde en høj sundhed i besætningen, hvilket er med at sikre, at produktionen kan ske med et lavt foderforbrug.

Alternativer: 0-alternativet for ejendommen vil betyde, at den produktionseffektivitet, der ligger på ejendommen, ikke vil blive udnyttet.

Udvidelsen sker i eksisterende bygning, hvorfor andre placeringer ikke har været i spil, da dette ikke er proportionelt, hvis en eksisterende bygning kan opfylde behovet.

Odense Kommune vurderer samlet set, at der er tilstrækkeligt redegjort for anvendelse af bedst tilgængelig teknologi i husdyrproduktionen, samt at redegørelsen og anvendelsen af BAT for husdyrproduktionen lever op til husdyrbruglovens krav. Da der ikke anvendes særlig miljøteknologi for at opfylde af BAT-emissionskravet, skal der ikke stilles særlige vilkår i forhold til anvendelse af forureningsbegrænsende teknologi.

5. Offentlighed

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 1 og 2, er der krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt som muligt i processen, og at orientering om udkast til afgørelse sendes til naboer og andre berørte og andre, der har anmodet om det, med mindst 30 dages frist til at kommentere udkastet.

01.02.2021

Offentlig annoncering af ansøgningen på kommunens hjemmeside. Der er ingen som har indsendt bemærkninger til det ansøgte projekt og ingen har anmodet om at få udsendt orientering om annoncering af udkast til godkendelse.

01.02.2021

Der er foretaget individuel høring af i alt 59 omboende, herunder 4 virksomheder. Høringen har omfattet af omboende inden for den beregnede konsekvenszone for lugt, samt høring af omboende og virksomheder på matrikler, hvor en del af matriklen ligger inden for den beregnede konsekvenszone for lugt. Der indkom høringssvar fra 3 af de hørte. I høringssvarene udtrykkes bekymring for, at trafikken med tunge landbrugskøretøjer på de smalle veje give trafikfarlige situationer, bekymring for at der vil komme forøgede rotte-, støj-, støv- og lugtgener, samt faldende huspriser. En af de hørte peger desuden på udsigten fra deres ejendom vil blive forringet.

12.05.2021

Foreløbigt udkast sendt i høring hos ansøger og ansøgers konsulent. Der indkom nogle bemærkninger og enkelte af dem gav anledning til mindre ændringer.

25.05.2021

Udkast sendt i høring ved omboende i 30 dage. Beboeren i og ejeren af den nærmeste nabobeboelse til den ansøgte plansilo har indsendt bemærkninger til udkastet. Bemærkningerne drejede sig om placeringen af plansiloen, transporter til -og fra sanderumvej 238, samt om risikoen for gener fra lugt, støj og skadedyr. Der har efterfølgende været en dialog om disse forhold. Dialogen har medført, at der er til vilkåret omkring etablering af en beplantning lavet en tilføjelse omkring etablering af en jordvold/beplantning ved plansiloens vestlige side.

6. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Odense Kommune, at når godkendelsens vilkår og de til enhver tid gældende miljøregler overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Driften af produktionsanlægget kan derfor ske på uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Driften af produktionsanlægget vurderes heller, at ikke medføre forringelse af lokale og nationale naturværdier, samt internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for at beskytte.

Bilag 1: Oversigt over personer, der er hørt i sagen

NAVN	ADRESSE	POSTNR
Lars From	Egensevej 15A	5450 Otterup
Bent Larsen	Gammel Højmevej 105	5250 Odense SV
Hans Ove Kildemoes	Gammel Højmevej 200	5250 Odense SV
Claus Christian Wittenkamp	Nielstrupvej 2	5250 Odense SV
Laila Villadsen	Nielstrupvej 2	5250 Odense SV
Kim Kramer	Nielstrupvej 5	5250 Odense SV
Emma Orbansen Kramer	Nielstrupvej 5	5250 Odense SV
Johnny Kramer	Nielstrupvej 5	5250 Odense SV
Sonny Kramer	Nielstrupvej 5	5250 Odense SV
Finn Peder Ejlersen	Planteskolevej 101	5250 Odense SV
Mads Ejlersen	Planteskolevej 101	5250 Odense SV
Michael Sørensen	Planteskolevej 32	5250 Odense SV
Bodil Jensen	Planteskolevej 32	5250 Odense SV
Marlene Pia Funch	Planteskolevej 32	5250 Odense SV
native rebels	Planteskolevej 50	5250 Odense SV
Kim Seierø	Planteskolevej 60	5250 Odense SV
Anne Petersen	Planteskolevej 85	5250 Odense SV
Kennth Møllebjerg	Planteskolevej 85	5250 Odense SV
Camilla Kærslund	Planteskolevej 89	5250 Odense SV
Kenneth Lindblad Karlsen	Planteskolevej 89	5250 Odense SV
Susie Kærslund	Planteskolevej 89	5250 Odense SV
Søs Christensen	Ruegyden 47	5250 Odense SV
Leif Jørgensen	Ruegyden 47	5250 Odense SV
Bjarni Kristinsson	Sanderumvej 195	5250 Odense SV
Ólöf María Gylfadóttir	Sanderumvej 195	5250 Odense SV
Ævar Elí Bjarnason	Sanderumvej 195	5250 Odense SV
Thomas Benny Andersen	Sanderumvej 203	5250 Odense SV
Jeanet Andersen	Sanderumvej 203	5250 Odense SV
Bent Erik Truelsegaard	Sanderumvej 205	5250 Odense SV
Birte Lillesø Truelsegaard	Sanderumvej 205	5250 Odense SV
Michael Sander	Sanderumvej 211	5250 Odense SV
Britta Skødeberg Kirkegaard	Sanderumvej 221	5250 Odense SV
Claudio Schultz Henriksen	Sanderumvej 221	5250 Odense SV
Rikke Camilla Hansen	Sanderumvej 226	5250 Odense SV
Egidijus Adomaitis	Sanderumvej 226	5250 Odense SV
Dovydas Bilza	Sanderumvej 226	5250 Odense SV
Sanderum Hvidevare Service ApS	Sanderumvej 226	5250 Odense SV
HÅNDVÆRKERGÅRDEN CARSØ ApS	Sanderumvej 232	5250 Odense SV
Anders Salam Thany	Sanderumvej 232	5250 Odense SV
Bjarne Speth Hansen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Ditlev Bützow Nielsen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV

Kasper Duedal Jensen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Rasmus Tobias Koertz	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Thomas Madej Petersen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Laura Støvring Sørensen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Malene Lindgaard Skov Sørensen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Inuk Daugaard Lennert	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Lisa Jul Thomsen	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Zerak Nabi	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
JK Service	Sanderumvej 234	5250 Odense SV
Tonny Kristiansen	Sanderumvej 238	5250 Odense SV
Patrick Nathanael Rohrberg Hansen	Sanderumvej 238	5250 Odense SV
Anita-massør	Sanderumvej 238	5250 Odense SV
Bent Leif Knudsen	Sanderumvej 242	5250 Odense SV
Connie Kirstine Knudsen	Sanderumvej 242	5250 Odense SV
Jens Møller Christensen	Sanderumvej 248	5250 Odense SV
Maja Samantha Ama Christensen	Sanderumvej 248	5250 Odense SV
Gifty Oduro-Mintah Christensen	Sanderumvej 248	5250 Odense SV
Hanne Dahlberg Seierø	Søvangs Alle 10	2635 Ishøj

